

18. december 2020
Sagsnr. 18/04796 og 18/07478
(tidl. NMK-135-00049)
Klagenr. 1001781 (tidl. klage ID
225860 og 225719)
KSV/HALCO

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE MED ÆNDRING af revurdering af miljøgodkendelse til et svinebrug i Frederikshavn Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33,¹ og husdyrbruglovens § 39, jf. § 41, jf. § 76, stk. 1.²

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Frederikshavn Kommunes afgørelse af 11. oktober 2017 om revurdering af miljøgodkendelse til et svinebrug på [A1], 9900 Frederikshavn, med følgende ændring:

Vilkår C ændres til:

”Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lager skal senest ved udgangen af 2021 være reduceret til 1.074 kg N/år, og senest ved udgangen af 2027 være reduceret til 398 kg N/år. Redegørelse og dokumentation for, at kravet til maksimal ammoniakemission overholdes, skal indsendes til tilsynsmyndigheden ved udgangen af henholdsvis 2021 og 2027.”

De indbetalte klagegebyrer tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet³ og gebyrbekendtgørelsens § 2.⁴ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 af lov om miljøbeskyttelse.

² Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

³ Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

⁴ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i overensstemmelse med husdyrbruglovens § 76, stk. 1, har behandlet sagen i nævnets afdeling for jordbrugsforhold, jf. § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Indhold

1.	Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet	4
2.	Sagens oplysninger.....	4
2.1	Sagens forhistorie	4
2.2	Den påklagede afgørelse.....	5
2.3	Frederikshavn Kommunes bemærkninger til klagerne.....	7
2.4	Nye oplysninger under sagens behandling	7
3.	Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse	10
3.1	Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger	10
3.1.1	Den juridiske ramme for revurderingen.....	10
3.1.2	Ammoniakdepositionen til kategori 1-natur	11
3.1.3	Fastsættelsen af fristen for overholdelse af totaldepositionskravet	15
3.2	Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger	21
3.2.1	Det tilladte dyrehold	21
3.3	Gebyr	21
3.4	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse	21

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 6. november 2017 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af husdyrbrugets ejer, der er repræsenteret ved advokat (klager 1). Afgørelsen er desuden den 7. november 2017 påklaget af Danmarks Naturfredningsforening (klager 2).

Klager 1 har anført, at klager ikke er enig med Frederikshavn Kommune i kommunens fastlæggelse af ejendommens lovlige dyrehold, herunder antallet af stipladser, og at antallet af stipladser ikke kan indskrænkes til 450 i forbindelse med revurderingen.

Klager 2 har anført, at Frederikshavn Kommune ikke i tilstrækkelig grad i revurderingen har begrundet, hvorfor staldanlægget først er udtjent efter 20 år. Det er således klagers opfattelse, at vilkåret om opfyldelse af totaldepositionskravet bør fastsættes på baggrund af en restlevetid på 15 år.

Klager 1 har anmodet om, at klagen tillægges opsættende virkning. Idet lovens udgangspunkt er, at en klage over et påbud efter husdyrbruglovens § 39 har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbruglovens § 80, stk. 1, har nævnet ikke fundet anledning til at træffe særskilt afgørelse herom.

2. Sagens oplysninger

2.1 Sagens forhistorie

Frederikshavn Kommune meddelte den 24. januar 2007 miljøgodkendelse til et svinebrug på [A1], 9900 Frederikshavn.

Godkendelsen blev meddelt i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 33, og indebar, at husdyrbrugets eksisterende produktion af slagtesvin, kyllinger og kvæg, svarende til i alt 185,1 dyreenheder (DE), blev ændret og udvidet til 8.747 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 249,9 DE, således at der fremover udelukkende blev produceret slagtesvin på ejendommen.

Udvidelsen og ændringen fandt sted i eksisterende bygninger, idet et eksisterende kyllingehus blev ombygget til slagtesvinestald og andre staldafsnit blev renoveret.

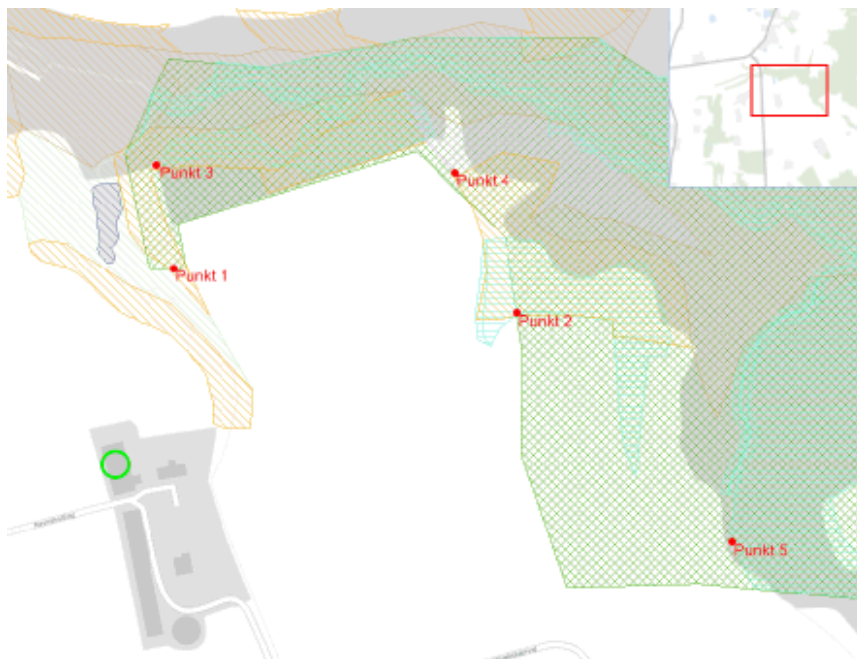
Ved brev af 3. januar 2017 meddelte Frederikshavn Kommune husdyrbrugets ejer, at kommunen på baggrund af oplysninger om de seneste års dyrehold kunne konstatere, at den lovlige produktion på ejendommen, som følge af kontinuitetsbrud, skulle nedskrives til 1.800 slagtesvin med vægtgrænser svarende til gældende norm.

2.2 Den påklagede afgørelse

Frederikshavn Kommune har den 11. oktober 2017 revurderet miljøgodkendelsen meddelt den 24. januar 2007 til svinebruget på [A1], 9900 Frederikshavn, idet husdyrbruget ikke lever op til kravet om maksimal totaldeposition af ammoniak til kategori 1-natur.

Det fremgår af afgørelsen, at Frederikshavn Kommune har foretaget en vurdering af naturområderne i området omkring husdyrbruget og foretaget beregninger af totaldepositionen af ammoniak til en række udvalgte naturpunkter inden for disse områder. Kommunen har herefter foretaget en vurdering af, hvilken kategori de berørte naturarealer tilhører, og af projektets naturpåvirkning generelt, samt foretaget en besigtigelse af de relevante naturarealer.

Beliggenheden af naturområder og beregningspunkterne fremgår af følgende figur 1 i miljøgodkendelsen:

De beregnede totaldepositioner til de udvalgte naturpunkter fremgår af følgende tabel 2 i afgørelsen:

Pkt. (se kort)	Kategori	Naturtype	Beregnet total- dep. (kg N/ha/år)	Totaldepositions- krav (kg N/ha/år)
1	1	§ 3 overdrev	0,4	0,2
2	1	Surt overdrev	0,3	0,4
3	1	Surt overdrev	0,4	0,2
4	1	§ 3 hede	0,3	0,4
5	1	Bøg på mor	0,4	0,4

Det fremgår af afgørelsen, at naturområderne primært ligger omkring Åsted Å, og at Natura 2000-område nr. 8, Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder, ligger ca. 280 meter øst for anlægget.

Om totaldepositionenskravet samt fristen for kravets overholdelse fremgår herefter følgende:

”Kravet til totaldeposition afhænger af antallet af andre husdyrbrug inden for en nærmere bestemt afstand af de berørte naturområder. Det er vurderet, at der til punkt 2, 4 og 5 skal overholdes et depositionsniveau på 0,4 kg N/ha/år, da der er 1 andet husdyrbrug i nærhed af punkterne. Til punkt 1 og 3 er kravet 0,2 kg N/ha/år, da der er mere end 1 andet husdyrbrug i nærheden.

Totaldepositionskravet i beregningspunkt 1 og 3 er ikke overholdt, hvorfor revurderingsafgørelsen skal indeholde en frist for hvornår dette forhold skal være opfyldt. Fristen skal ifølge vejledningen fastsættes således, at kravet som skal opfyldes, når de godkendte staldanlæg er udtjent efter normalt 15-20 år.

I forbindelse med godkendelsen i 2007 blev staldanlægget renoveret. Kommunen vurderer derfor, at staldanlægget vil være udtjent senest 20 år efter 2007, hvilket svarer til, at kravet skal være opfyldt senest i år 2027.”

Frederikshavn Kommune har på den baggrund i revurderingen fastsat følgende vilkår, som er meddelt som påbud:

”**Vilkår C:** Krav til totaldeposition til kategori 1 natur skal være opfyldt senest i år 2027. Såfremt husdyrbruget foretager godkendelsespligtige udvidelser eller ændringer inden da, skal der foretages en konkret vurdering i forhold til opfyldelse af krav til totaldeposition.”

Revurderingen indeholder herudover følgende vilkår:

”**Vilkår A:** Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført i overensstemmelse med nedenstående tabel. Produktionen må ikke overstige de anførte antal DE.

Dyretype	Staldtype	Antal dyr	Antal stipladser	Vægtgrænser	DE
Slagtesvin	Drænet gulv + Spalter (33/67)	1800	529	31-110 kg	46,15

Vilkår B: Der må ikke ændres på sammensætningen af dyregrupper og arter eller i staldindretning og andre forhold, uden at kommunen har vurderet effekten heraf. En ændring af sammensætningen af dyregrupper på

maksimalt 5 % af den samlede husdyrproduktion kan dog ske uden yderligere vurdering fra kommunen, så længe det ikke medfører overskridelse af det tilladte maksimale antal DE.”

Det fremgår af afgørelsen, at husdyrholdet er væsentligt lavere end i den oprindelige miljøgodkendelse, og at dette skyldes, at der har været delvist kontinuitetsbrud. Det gældende lovlige dyrehold er derfor fastlagt i forbindelse med revurderingen. Frederikshavn Kommune har hertil i afgørelsen i øvrigt bemærket, at kommunen ikke har truffet en afgørelse herom, idet reglerne om kontinuitetsbrud gælder umiddelbart og dermed ikke forudsætter en afgørelse. Kommunen skal blot som tilsynsmyndighed konstatere, om reglerne om kontinuitetsbrud er trådt i kraft.

I forhold til fastlæggelsen af antal stipladser har Frederikshavn Kommune i afgørelsen bemærket, at den oprindelige miljøgodkendelse tog udgangspunkt i en slagtesvineproduktion på 8.747 slagtesvin fordelt på maksimalt 2.560 stipladser, og dermed ca. 3,4 hold slagtesvin pr. år. Hvis der regnes med ca. 3,4 hold slagtesvin pr. år, giver det fastlagte lovlige dyrehold på 1.800 slagtesvin en belægning på 529 stipladser. Den lovlige drift må efter kommunens vurdering tage udgangspunkt heri.

2.3 Frederikshavn Kommunes bemærkninger til klagerne

Frederikshavn Kommune har den 10. november 2017 til klagerne bemærket, at et staldanlæg, der er etableret i gode materialer, og som holdes forsvarligt vedlige, under normale forhold vil kunne fungere tilfredsstillende i op til 20 år. Det er kommunens vurdering, at den kortere levetid på 15 år i Miljøstyrelsens husdyrvejledning skal anvendes i de situationer, hvor et staldanlæg er opført i lettere materialer eller af anden årsag ikke forventes forsvarligt vedligeholdet. Kommunen bemærker i forlængelse heraf, at det i sagen omhandlede staldanlæg ifølge BBR er opført i mursten/letbeton, og at kommunen ikke finder grundlag for at antage, at staldanlægget ikke kan have en restlevetid på 20 år fra seneste renovering, der blev foretaget i 2007.

Frederikshavn Kommune har desuden bemærket, at spørgsmålet om, hvorvidt der er indtrådt kontinuitetsbrud, ikke er behandlet i forbindelse med revurderingen, og at kommunen i øvrigt ikke træffer afgørelse om kontinuitetsbrud. Kontinuitetsbrud, som følge af manglende udnyttelse i tre på hinanden følgende år, konstateres ved tilsyn, og medfører, at den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet inden for en treårig periode, automatisk bortfalder.

2.4 Nye oplysninger under sagens behandling

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 1. juli 2020 i forbindelse med sagens behandling anmodet Frederikshavn Kommune om at uddybe, hvilke forhold kommunen har lagt vægt på ved fastlæggelsen af staldanlæggets restlevetid.

Frederikshavn Kommune har i svar af 8. juli 2020 henvist til, at det af BBR fremgår, at staldbygningen er opført i 1972, og at den seneste renovering blev foretaget i 2007. Dette er i overensstemmelse med oplysningerne i miljøgodkendelsen fra 2007, hvoraf det fremgår, at en kyllingestald blev ændret til en slagtesvinestald med drænet gulv og spalter, mens andre staldafsnit blev renoveret. Ændringen af kyllingestalden indebar en grundlæggende ændring af stalden, herunder af gulv og gyllesystemer. Kommunen vurderer derfor, at staldanlægget i 2007 gennemgik en gennemgribende renovering, der kan sidestilles med nybyggeri, hvorfor staldanlæggets restlevetid skal regnes fra 2007. Da staldanlægget er opført i gode materialer med en lang levetid, har kommunen fastsat restlevetiden til 20 år i overensstemmelse med den øverste grænse for den normale afskrivningsperiode. Kommunen har ikke foretaget en vurdering af staldanlæggets fleksibilitet, eller om der er udsigt til fremkomst af ny effektiv miljøteknologi, idet der ikke er fastlagt en længere levetid på stalden end den normale afskrivningsperiode på 15 til 20 år.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 19. august 2020 anmodet Frederikshavn Kommune om at oplyse, om kommunens beregninger af ammoniakdepositionen er foretaget efter reglerne i den nye husdyrbruglov, og såfremt dette ikke er tilfældet anmodet kommunen om at foretage beregningerne efter de nye regler. Desuden har nævnet anmodet kommunen om, i henhold til husdyrbruglovens § 39, stk. 7, at forholde sig til, om det er muligt for husdyrbruget at opfylde totaldepositionskravet på tidspunktet for revurderingen, eller om der ikke er grundlag for at påbyde kravet opfyldt. Endelig har nævnet anmodet kommunen om at oplyse, hvilke renoveringer der er foretaget af henholdsvis stald 1 og stald 4 i det samlede staldanlæg, herunder om renoveringerne har været godkendelsespligtige.

Frederikshavn Kommune har hertil den 9. september 2020 oplyst, at beregningerne af ammoniakdepositionen i revurderingen er foretaget efter reglerne i den gamle husdyrbruglov. Da beregningerne skal foretages efter reglerne i den nye lov, skal størrelsen af produktionsanlægget fastlægges. Kommunen har i den forbindelse indhentet følgende oplysninger fra ejers konsulent:

”Stalden er indrettet som to identiske sektioner:

Stiareal pr sektion er:

22 stier på vestsiden og 18 stier på østsiden á $2 \cdot 4,75 \text{ m} = 9,5 \cdot 40 = 380 \text{ m}^2$

2 stier på østsiden á $3 \cdot 4,75 = 14,25 \cdot 2 = 28,5 \text{ m}^2$

Der er således $408,5 \text{ m}^2$ pr sektion.

Dvs. 817 m^2 totalt.

Areal er inkl. krybbe og inventar. Krybbeareal er ca $0,1 \text{ m}^2$ pr sti.

Der er drænet gulv i begge sektioner. Den sydligste sektion er ændret fra fuldspaltegulv til drænet gulv inden fristen i 2015.”

På baggrund af oplysningerne fra konsulenten har Frederikshavn Kommune genberegnet totaldepositionen til de i revurderingen udvalgte naturpunkter:

Pkt. (se kort)	Kategori	Naturtype	Beregnet totaldep. (kg N/ha/år)	Totaldepositions- krav (kg N/ha/år)
1	1	§ 3 overdrev	1,6	0,2
2	1	Surt overdrev	1,5	0,4
3	1	Surt overdrev	0,9	0,2
4	1	§ 3 hede	0,9	0,4
5	1	Bøg på mor	0,9	0,4

Frederikshavn Kommune bemærker, at de nye beregninger viser en generelt højere totaldeposition, hvorfor der er flere punkter, hvor totaldepositionskravet ikke kan overholdes, men at dette ikke giver anledning til at ændre afgørelsens vilkår C. Kommunen forklarer, at årsagen til den forøgede deposition er, at husdyrbruget har et stort produktionsareal sammenholdt med det godkendte dyrehold, idet der tidligere har været et større dyrehold i staldanlægget, og at et delvist kontinuitetsbrud har medført, at anlægget grundlæggende er blevet for stort i forhold til det godkendte dyrehold. Efter de nye regler skal hele staldens produktionsareal imidlertid indregnes, selvom det tilladte dyrehold giver en meget tynd belægning.

Frederikshavn Kommune har herudover bemærket, at kommunen ikke har fundet grundlag for at påbyde totaldepositionskravet opfyldt på tidspunktet for revurderingen. Såfremt ammoniakemissionen skal nedbringes, skal der ændres i staldindretningen, indføres ny teknologi i staldanlægget eller etableres overdækning på gyllebeholderen. Det er kommunens vurdering, at sådanne tiltag ikke vil være proportionale for en produktion af den konkrete størrelse. Vurderingen bygger på erfaringer med proportionalitetsberegninger i forbindelse med andre miljøgodkendelser, idet der ikke er lavet konkrete beregninger for husdyrbruget på [A1].

Endelig har Frederikshavn Kommune bemærket, at stald 1 forud for 2007 var en kyllingestald, mens stald 4 var en slagtesvinestald med fuldspaltegulv. I forbindelse med miljøgodkendelsen i 2007 blev stald 1 ændret til en slagtesvinestald med delvist spaltegulv, mens stald 4 forblev en slagtesvinestald med fuldspaltegulv. Fuldspaltegulvet i stald 4 blev ændret til delvist spaltegulv + spalter (33 % / 67 %) i forbindelse med udfasningen af fuldspaltegulve i 2015. Det er kommunens vurdering, at ændringen fra fuldspaltegulv i 2015 ikke var godkendelsespligtig, idet der var tale om en miljømæssig forbedring uden negative konsekvenser for hverken naboer, landskabet eller miljøet. Kommunen bemærker, at dette i øvrigt er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens husdyrvejledning.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har følgende medlemmer af Miljø- og Fødevareklagenævnet deltaget: Birgitte Egelund Olsen (formand), landsdommerne Norman E. Cleaver og Henrik Twilhøj, og de sagkyndige medlemmer Esben Oddershede og Keld Mortensen.

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.1.1 Den juridiske ramme for revurderingen

Det følger af husdyrbruglovens § 39, stk. 1, at tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis et husdyrbrug, der er godkendt eller tilladt efter lovens §§ 16 a eller 16 b, medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Tilsynsmyndigheden kan endvidere meddele påbud, hvis husdyrbruget skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold.

Tilsynsmyndigheden må dog i henhold til husdyrbruglovens § 40, stk. 1, som udgangspunkt ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse eller tilladelse. Når der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen eller tilladelsen, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene i en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift, jf. § 39, jf. § 41.

Det følger af husdyrbruglovens § 43 a, stk. 1, at lovens §§ 39-41 også finder anvendelse på husdyrbrug, som er godkendt efter de tidligere gældende regler i §§ 11 og 12 eller godkendt efter § 33 i lov om miljøbeskyttelse.

De nærmere regler om, hvordan sager om revurdering skal behandles, er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.⁵

Det følger af bekendtgørelsens § 39, stk. 2, at husdyrbrug, der er godkendt efter kapitel 5 i lov om miljøbeskyttelse, og som ikke er IE-husdyrbrug, alene skal revurderes, såfremt husdyrbruget ikke lever op til krav om totaldeposition af ammoniak efter bekendtgørelsens §§ 26 og 27, dvs. totaldeposition i forhold til kategori 1 og 2-natur, og revurderingen omfatter alene dette forhold.

Af bekendtgørelsens § 39, stk. 3 følger, at kommunalbestyrelsen foretager den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt, og herefter hvert tiende år.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 7, at for husdyrbrug, der på tidspunktet for revurderingen ikke lever op til krav om totaldeposition for ammoniak efter §§ 26 og 27, skal kommunalbestyrelsen ved revurderingen sikre, at

⁵ Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

disse krav overholdes, og at de nødvendige vilkår meddeles som påbud, jf. husdyrbruglovens § 39, jf. § 41, herunder ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik på tidspunktet for revurderingen. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke finder grundlag for at påbyde totaldepositionskravet opfyldt på tidspunktet for revurderingen, skal kommunalbestyrelsen fastsætte en frist for kravets overholdelse under hensyn til den forventede restlevetid for husdyrbrugets staldanlæg.

Det følger således af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med revurderingen skal vurdere, om der findes tilgængelig teknik, der vil kunne implementeres på husdyrbruget, hvorved totaldepositionskravet vil kunne overholdes. I så fald skal kommunalbestyrelsen ved påbud fastsætte vilkår om implementering af BAT, herunder fastsætte en frist for påbudets efterlevelse. Kun i de tilfælde, hvor der ikke findes tilgængelig teknik på tidspunktet for revurderingen, skal kommunalbestyrelsen fastsætte en frist for totaldepositionskravets overholdelse.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunalbestyrelsen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene. En revurdering kan derimod ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre forøget forurening, idet en revurderingsafgørelse ikke er en ny godkendelseshandling.⁶

3.1.2 Ammoniakdepositionen til kategori 1-natur

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 fastsætter følgende krav til ammoniakdepositionen til kategori 1-natur:

”§ 26. Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug må depositionen af ammoniak fra husdyrbruget (stald og lagre) inklusiv det ansøgte (totaldeposition) til kategori 1-natur maksimalt være følgende, jf. dog § 28:

- 1) 0,2 kg N pr. ha pr. år, hvis der er flere end 1 andet husdyrbrug i nærheden, jf. stk. 2.
- 2) 0,4 kg N pr. ha pr. år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden, jf. stk. 2.
- 3) 0,7 kg N pr. ha pr. år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden, jf. stk. 2.

⁶ Jf. Miljøklagenævnets afgørelse af 27. oktober 2009 i sagsnr. MKN-104-00012.

Stk. 2. Antallet af husdyrbrug i nærheden, jf. stk. 1, nr. 1-3, opgøres som en summering af

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Stk. 3. Hvorvidt et eller flere husdyrbrug skal medtages efter stk. 1, jf. stk. 2, fastlægges ud fra afstanden mellem det mest kritiske naturpunkt og et centrum for det eller de pågældende husdyrbrug, samt det eller de pågældende husdyrbrugs emission af NH₃-N:

- 1) For husdyrbrug omfattet af en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a og 16 b i husdyrbrugloven eller en godkendelse efter §§ 11 eller 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug fastlægges emissionen samt et vægtet centrum ud fra oplysninger i godkendelsen eller tilladelsen om emissionen fra de enkelte staldafsnit på husdyrbruget.
- 2) For andre husdyrbrug end nævnt i nr. 1 fastlægges et centrum for punktkilden ud fra et arealvægtet gennemsnit af bygningsarealet, der anvendes til dyrehold, ud fra tilgængelige oplysninger om bygningsarealet og den lovlige produktion. Emissionens størrelse fastlægges ud fra
 - a) emissionen i en scenarieberegning, der er foretaget som led i en tilladelse efter § 10 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
 - b) den ammoniakemission for det pågældende dyrehold og staldsystem, der er fastsat i de aktuelle normtal, der er udarbejdet af Aarhus Universitet.”

Kategori 1-natur er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 1, defineret som følger:

”Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7, stk. 1, nr. 1, i husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.”

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at Frederikshavn Kommune har vurderet, at der i området omkring husdyrbruget er flere kategori 1-naturområder, og kommunen har i forbindelse med sagens behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet foretaget en fornyet beregning af totaldeposition af ammoniak, som viser, at områderne vil modtage 0,9-1,6 kg N/ha/år i fem udvalgte naturpunkter nærmest husdyrbruget. Kommunen har i beregningen fastsat ruheden for samtlige naturpunkter til skov (s), mens ruheden for oplandet er fastsat til landbrugsland (l). Ved fastsættelsen af totaldepositionskravet til naturpunkterne 1 og 3 har kommunen medregnet kumulation fra to andre husdyrbrug (husdyrbruget på [A2] og husdyrbruget på [A3]), mens kommunen i forhold til de øvrige naturpunkter alene har medregnet kumulation fra ét husdyrbrug (husdyrbruget på [A3]).

Miljø- og Fødevareklagenævnet har kontrolleret det af Frederikshavn Kommune fastsatte totaldepositionskrav, og finder, at der for samtlige naturområder omkring husdyrbruget skal medregnes kumulation fra mindst tre andre husdyrbrug, herunder [A2], [A4] og [A3]. Kravet til den maksimale totaldeposition skal derfor fastsættes til 0,2 kg N/ha/år til samtlige kategori 1-naturområder i henhold til bestemmelsen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26, stk. 1, nr. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har herefter kontrolleret Frederikshavn Kommunes beregninger af totaldepositionen af ammoniak, samt foretaget supplerende beregninger med udgangspunkt i andre naturpunkter, end de af kommunen udvalgte, idet bl.a. Natura 2000-områdets grænse er blevet justeret ved Miljøstyrelsens seneste opdatering af Natura 2000-områderne pr. 1. november 2018,⁷ hvorefter kommunens naturpunkt 1 ligger uden for Natura 2000-områdets grænse. Nævnets beregninger viser, at totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget til de omkringliggende kategori 1-naturområder er 0,7-1,3 kg N/ha/år. Nævnet er således enig med kommunen i, at husdyrbruget ikke lever op til kravet om en maksimal totaldeposition til kategori 1-natur.

⁷ Se <https://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/justering-af-natura-2000-omraaderne/>.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har ved beregningen af ammoniakdepositionen vurderet, at ruheden for naturpunkterne bør fastsættes til blandet natur med middel bevoksning (mk), med undtagelse af naturpunkt 5 (habitat-naturtype 9110 bøg på mor), som har ruheden skov (s). Nævnet har ikke herudover fundet grundlag for at tilsidesætte Frederikshavn Kommunes beregninger af ammoniakdepositionen, og nævnet har således i lighed med kommunen vurderet, at ruheden for oplandet skal fastsættes til landbrugsland (l).

Miljø- og Fødevarerklagenævnets beregninger af totaldepositionen med ammoniak til otte udvalgte naturpunkter er indsat herunder i figur og tabel til Frederikshavn Kommunes og klagerens orientering:

Pkt. (se kort)	Kategori	Naturtype	Beregnet total- dep. (kg N/ha/år)	Totaldepo- sitionskrav (kg N/ha/år)
2	1	Surt overdrev	1,2	0,2
3	1	Surt overdrev	0,8	0,2
4	1	§ 3 hede	0,7	0,2
5	1	Bøg på mor	0,9	0,2
6	1	§ 3 overdrev	1,3	0,2
7	1	§ 3 overdrev	1,1	0,2
8	1	§ 3 overdrev	1,1	0,2
9	1	Surt overdrev	1,0	0,2

3.1.3 Fastsættelsen af fristen for overholdelse af totaldepositionskravet

Forud for vedtagelsen af ændringen af husdyrbrugloven den 10. februar 2011 var beskyttelsesniveauet for ammoniak fastlagt som et krav om en maksimal merdeposition til en række beskyttede naturtyper oplistet i lovens § 7, stk. 1.⁸

Med lovforslag nr. L12, som fremsat den 6. oktober 2010, blev det foreslået at ændre husdyrbruglovens definition af beskyttede naturtyper, og opdele naturtyperne i to kategorier omfattende henholdsvis bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder og bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.⁹ Samtidigt blev det foreslået at skærpe beskyttelsesniveauet betydeligt, således at naturtyperne fremadrettet ville blive reguleret af et krav om en maksimal totaldeposition i stedet for kravet om en maksimal merdeposition.¹⁰

Det nye krav skulle gennemføres i forbindelse med godkendelser, tilladelser og revurderinger. Af lovforslagets almindelige bemærkninger (afsnit 3.1.2.2. Ændring til krav til totaldeposition) fremgår således:

”Såfremt husdyrbruget ansøger om godkendelsespligtige udvidelser eller ændringer inden der er forløbet 8 år, vil det fulde depositionskrav skulle opfyldes i forbindelse med den pågældende ansøgning.

[...]

Ved en regelmæssig revurdering, hvor husdyrbruget ikke har foretaget godkendelsespligtige ændringer eller udvidelser, dvs. falder uden for førnævnte situation, er det hensigten at fastsætte i medfør af § 34, stk. 2, at totaldepositionen ved revurdering skal leve op til et krav, der er baseret på bedste tilgængelige teknik (BAT-kravet) for den pågældende type husdyrbrug på tidspunktet for revurderingen, også selvom dette krav er forskellig fra totaldepositionskravet for den pågældende naturtype (kategori 1-, henholdsvis kategori 2-natur). Som for godkendelser vil BAT-kravet kunne indebære, at krav til totaldeposition kan være skærpet set i forhold til totaldepositionskravet fastlagt i bekendtgørelse. Dette er i harmoni med den almindelige praksis ved revurderinger, hvor bl.a. vilkår om BAT inddrages i respekt for de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder proportionalitetsprincippet. Uanset niveauet for BAT vil totaldepositionskravet

⁸ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

⁹ Lovforslaget kan tilgås på Folketingets hjemmeside: <https://www.ft.dk/samling/20101/lovforslag/L12/index.htm>.

¹⁰ Ved deposition forstås afsætningen af ammoniak på naturområdet. Ved totaldeposition forstås depositionen fra hele husdyrbruget, mens der ved merdeposition forstås forøgelse af depositionen som følge af en ansøgt ændring eller udvidelse.

skulle være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret ved revurderingen i den enkelte sag.

[...]

I forbindelse med revurderingen er kommunalbestyrelsen forpligtet til at vurdere vilkårene i godkendelsen. Vurderingen tager udgangspunkt i de gældende beskyttelsesniveauer, der foreligger på tidspunktet for revurderingen, og i vurderingen skal kommunalbestyrelsen yderligere inddrage proportionalitetsprincippet.

Med reglerne om at gennemføre skærpelsen af ammoniakkravet successivt vil der i stor udstrækning være taget højde for proportionalitetsprincippet. Herved vil behovet for individuelle vurderinger af proportionaliteten blive mindsket, men proportionalitetsbetragtninger skal fortsat inddrages i den konkrete vurdering. Med det foreslåede sikres der således en forudsigelighed for erhvervet og for miljøet”

Om udgangspunktet for beregningen af den frist, der i forbindelse med en revurdering skal fastsættes for opfyldelsen af totaldepositionskravet, fremgår følgende af betænkning over lovforslaget afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 3. februar 2011:¹¹

”I forbindelse med udmøntning af loven vil der blive iværksat et vejledningsarbejde, som bl.a. vil indeholde retningslinjer for, hvorledes fristen for opfyldelse af totaldepositionskravet skal fastsættes ved revurderinger. Det vil i den forbindelse blive overvejet, om den typiske levetid på 15 til 20 år for et staldanlæg i visse situationer bør forlænges op til 25-30 år, efter staldanlæggene er etableret, for at tage hensyn til allerede foretagne investeringer på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.”

Endvidere fremgår af miljøministerens svar af 10. december 2010 på spørgsmål 50 fra Miljø- og Planlægningsudvalget:¹²

”Ved afskrivningsperiode forstås levetiden for anlægget. Staldanlægget er den største enkeltstående anlægsinvestering for et husdyrbrug, og har en levetid på cirka 15-20 år. Indenfor 15-20 år vil anlægget typisk være så nedslidt, at der skal foretages en renovering, der vil være så omfattende, at den vil være godkendelsespligtig. Det er hensigten at lægge anlæggets levetid til grund som en klar rettesnor for kommunerne ved vurdering af proportionalitet.

¹¹ Jf. betænkningens afsnit 3.3. Udtalelse fra miljøministeren om Revurderinger og fastsættelse af frist for totaldepositionskrav, link: https://www.ft.dk/ripdf/samling/20101/lovforslag/112/20101_112_betaenkning.pdf.

¹² Besvarelsen kan tilgås på Folketingets hjemmeside, link: <https://www.ft.dk/samling/20101/lovforslag/112/spm/50/svar/765120/932862/index.htm>.

[...]

Hensigten med ammoniakreglerne er bl.a., at husdyrbrug, der ligger uhen-sigtsmæssigt placeret, skal have god tid til at finde egnede placeringer for videre udvikling af deres produktion.

Det er afgørende for mig, at de få husdyrbrug, der vil opleve en skærpet regulering har god tid til at indstille sig. Tidspunktet for fastsættelsen af kravet om totaldeposition vil derfor kunne tilpasses husdyrbrugets tekno-logiske muligheder og levetid på staldanlæggene.”

Af Miljøstyrelsens efterfølgende husdyrvejledning fremgår følgende om udgangspunktet for fristens fastsættelse:¹³

”Ved en regelmæssig revurdering, hvor husdyrbruget ikke har foretaget godkendelsespligtige ændringer eller udvidelser, skal husdyrbruget leve op til et krav, der er baseret på bedste tilgængelige teknik (BAT-kravet) for den pågældende type husdyrbrug på tidspunktet for revurderingen, også selvom dette krav er forskellig fra totaldepositionskravet for den pågæl-dende naturtype (kategori 1-natur, henholdsvis kategori 2-natur).

Som for godkendelser vil BAT-kravet kunne indebære, at krav til totalde-position kan være skærpet set i forhold til totaldepositionskravet fastlagt i bekendtgørelse. Dette er i harmoni med den almindelige praksis ved revur-deringer, hvor bl.a. vilkår om BAT inddrages i respekt for de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder proportionalitetsprincippet.

Uanset niveauet for BAT vil totaldepositionskravet skulle være opfyldt ef-ter en frist, som fastlægges konkret ved revurderingen i den enkelte sag.

Da de teknologiske muligheder inden for proportionalitetsprincippet ved selve revurderingen må antages at være fuldt udnyttet, skal der ved fastsæt-telse af frist for opfyldelse af det fulde totaldepositionskrav tages udgangs-punkt i den forventede levetid for staldanlægget på normalt 15 til 20 år. Det betyder, at i sådanne tilfælde skal totaldepositionskravet som udgangspunkt først opfyldes helt, når de godkendte staldanlæg er udtjent efter normalt 15 til 20 år.

I nogle få og helt særlige situationer vil staldanlæggene imidlertid ikke være udtjent efter 15 til 20 år, og da fastlæggelse af et totaldepositionskrav skal være opfyldt inden for anlæggets levetid på 15-20 år vil det derfor betyde, at de pågældende landmænd kan lide et betydeligt kapitaltab. Det

¹³ Se [https://oldwiki.mst.dk/Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20natur-omr%C3%A5der.ashx#Husdyrvejledning.Individuelt+krav+for+natur+omr c3 a5der+-+Vurde-ring+Undtagelser+fra+krav+om+totaldeposition+p%C3%A5+kategori+B-natur+og+kategori+C-natur](https://oldwiki.mst.dk/Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20natur-omr%C3%A5der.ashx#Husdyrvejledning.Individuelt+krav+for+natur+omr%C3%A5der+-+Vurde-ring+Undtagelser+fra+krav+om+totaldeposition+p%C3%A5+kategori+B-natur+og+kategori+C-natur) 8.

skønnes på landsbasis at være relevant for ca. 25-50 husdyrbrug, hvor totaldepositionskravet i forbindelse med revurderinger forventes at være problematisk. Der er i de situationer behov for, at kommunerne kan fastsætte en frist for opfyldelse af totaldepositionskravet, der er længere end de typiske 15 til 20 år. For nogle af disse husdyrbrug vil det være hensigtsmæssigt, hvis fristen kan forlænges i op til 30 år efter staldanlæggene er etableret svarende til typisk 22 år efter den 1. revurdering.

Såfremt et eller begge af nedenstående forhold taler for det, kan fristen forlænges i op til 30 år efter staldanlæggene er etableret:

- Hvis staldanlæggene forventes at have en betydelig produktionsmæssig værdi efter 15-20 år. Dette vil være gældende ved store staldanlæg af høj kvalitet og/eller hvor staldanlægget i høj grad er fleksibelt i forhold til anvendelsen. Hvis der derimod er tale om meget specialiserede staldanlæg, som er vanskelige at ombygge, taler det imod anvendelsen af en længere frist.
- Hvis der kun er ringe udsigt til fremkomsten af effektiv miljøteknologi, som kunne løse problemet. Dette vil f.eks. gælde i naturligt ventilerede staldanlæg baseret på dybstrøelse. Dette vil typisk være relevant for staldanlæg til opdræt og ungtyre på store kvægbrug.”

Det anførte er videreført i den gældende husdyrvejledning.¹⁴

Et flertal af Miljø- og Fødevareklagenævnets medlemmer finder, at det på baggrund af ovenstående må lægges til grund, at der i en sag som den nærværende, hvor der er tale om et husdyrbrug, der er omfattet af en miljøgodkendelse meddelt med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven § 33, og hvor husdyrbruget på tidspunktet for revurderingen ikke lever op til kravet om totaldeposition for ammoniak til kategori 1-natur, som udgangspunkt skal fastsættes en frist for kravets overholdelse. Denne frist skal fastlægges ud fra en vurdering af den forventede restlevetid for husdyrbrugets staldanlæg. Restlevetiden skal i den forbindelse regnes fra husdyranlæggets etablering, medmindre der er gennemført renoveringer, der er så omfattende, at de er godkendelsespligtige, således at renoveringen kan sidestilles med en etablering.¹⁵

¹⁴ Jf. Miljøstyrelsens vejledning til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 16, §§ 39-41, Husdyrbrugloven §§ 40, 41 og 43 a, Revurdering af godkendelser, 27. marts 2020, version 4, link; <https://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen/16-revurdering-af-godkendelser/>.

¹⁵ Se tilsvarende i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 22. december 2015 i sagsnr. NMK-135-00030.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Frederikshavn Kommune ikke har fundet grundlag for at påbyde totaldepositionskravet opfyldt på tidspunktet for revurderingen, idet det er kommunens vurdering, at ændringer i staldindretningen, indførelse af ny teknologi i staldanlægget eller etablering af overdækning på gyllebeholderen ikke vil være proportionale for en produktion af den konkrete størrelse.

Flertallet finder ikke anledning til at tilsidesætte Frederikshavn Kommunes vurdering af, at der ikke findes tilgængelig teknik, der ville være proportionalt at implementere på husdyrbruget.

Af sagens oplysninger fremgår endvidere, at Frederikshavn Kommune for det samlede staldanlæg har fastsat restlevetiden med udgangspunkt i tidspunktet for renoveringen af stald 1 i 2007. Stald 1 er i forbindelse med miljøgodkendelsen i 2007 blevet ændret fra kyllingestald til slagtesvine-stald, hvilket indebar en grundlæggende ændring af stalden, herunder af gulv og gyllesystemer. Kommunen har vurderet, at den gennemførte ændring kan sidestilles med nybyggeri. Af sagens oplysninger fremgår desuden, at gulvet i stald 4 til slagtesvin er blevet ændret fra et fuldspaltegulv til et delvist spaltegulv + spalter (33 % / 67 %) i 2015, og at kommunen har vurderet, at denne renovering ikke var godkendelsespligtig.

Flertallet finder herefter, at fristen for overholdelse af totaldepositionskravet på 0,2 kg N/ha/år til de omkringliggende kategori 1-naturområder for stald 1 må fastsættes med udgangspunkt i renoveringstidspunktet i 2007, mens fristen for overholdelse af totaldepositionskravet for stald 4 må fastsættes med udgangspunkt i tidspunktet for staldanlæggets etablering i 1972.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Frederikshavn Kommune har vurderet, at fristen for at efterkomme totaldepositionskravet bør fastsættes til 20 år. Kommunen har begrundet vurderingen med, at staldanlægget er opført i gode materialer med en lang levetid.

Et flertal af Miljø- og Fødevarerklagenævnets medlemmer er enig med Frederikshavn Kommune i, at fristen for at efterkomme totaldepositionskravet skal fastsættes til 20 år. Flertallet har i sin vurdering lagt vægt på, at der ikke ud fra lovens ordlyd og forarbejder er grundlag for at fastsætte en kortere restlevetid for staldanlæggene end 20 år. Kravet om en maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år til de omkringliggende kategori 1-naturområder skal herefter for stald 4 være opfyldt nu, mens kravet for stald 1 skal være opfyldt senest ved udgangen af 2027. Henset til, at husdyrbrugets ejer ved Frederikshavn Kommunes afgørelse er blevet stillet i udsigt, at totaldepositionskravet for begge stalde først skal være opfyldt ved udgangen af 2027, ændrer flertallet imidlertid vilkår C i revurderingen, således at fristen for at opfylde kravet for stald 4 forlænges til udgangen af 2021.

Et mindretal (Keld Mortensen) finder i forhold til stald 1, at fristen for at opfylde totaldepositionskravet skal fastsættes til 2022. Mindretallet har i sin vurdering lagt vægt på, at der ved fastlæggelsen af fristen, foruden staldanlæggets restlevetid, skal indgå, at husdyrbruget medfører en markant overskridelse af totaldepositionskravet, og dermed at hensynet til beskyttelse af ammoniakfølsom habitatnatur tillige inddrages.

Et mindretal (Esben Oddershede) finder, at Frederikshavn Kommunes afgørelse skal ophæves og hjemvises, da staldanlæggets forventede restlevetid er længere end de anførte 15-20 år. Mindretallet har i sin afgørelse lagt vægt på, at der i overensstemmelse med intentionen bag loven ved fastsættelsen af fristen skal tages udgangspunkt i staldanlæggets konkrete forventede levetid, herunder hvilke værdier anlægget afspejler, samt hvornår de er afskrevet. Det er mindretallets opfattelse, at en kommune ved fastsættelsen af husdyrbrugets forventede restlevetid skal inddrage anlæggets fysiske tilstand, herunder løbende vedligehold med henblik på iagttagelse af dyrevelfærdskrav og øvrige lovkrav, samt anlæggets belåning og regnskabsmæssige værdi. Mindretallet vurderer, at Frederikshavn Kommune i den konkrete sag har foretaget en korrekt vurdering af staldanlæggenes fysiske tilstand, idet løbende renoveringer er taget i betragtning, men at kommunen ikke har inddraget anlæggenes belåning og deres regnskabsmæssige værdi i forbindelse med fastsættelsen af anlæggets restlevetid.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Da totaldepositionskravet på 0,2 kg N/ha/år herefter skal være opfyldt nu for stald 4, har Miljø- og Fødevareklagenævnet foretaget en beregning af, hvor stor en del af reduktionskravet der kan tilskrives denne stald, og dermed hvad den maksimale ammoniakdeposition fra husdyrbruget skal reduceres til allerede nu.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at såfremt kravet om en maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år til alle kategori 1-naturområderne skal overholdes, skal den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lager reduceres til 398 kg N/år. Nævnets beregninger viser, at den samlede ammoniakemission fra stald 1 og 4 samt husdyrbrugets gyllebeholder er 2.014 kg N/år, idet staldene hver har en ammoniakemission på ca. 940 kg N/år, og gyllebeholderen har en ammoniakemission på ca. 134 kg N/år. Den samlede ammoniakemission skal dermed reduceres med 1.616 kg N/år, såfremt totaldepositionskravet på 0,2 kg N/ha/år skal overholdes. Da kravet i 2021 alene skal være opfyldt for stald 4, finder nævnet, at ammoniakemissionen på dette tidspunkt skal reduceres med 940 kg N/år til 1.074 kg N/år. Da totaldepositionskravet for stald 1 skal være opfyldt senest ved udgangen af 2027, finder nævnet, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lager skal være reduceret til 398 kg N/år senest ved udgangen af 2027. Nævnet ændrer vilkår C i overensstemmelse hermed.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

3.2.1 Det tilladte dyrehold

Frederikshavn Kommune har ved brev af 3. januar 2017 konstateret, at den lovlige produktion på ejendommen, som følge af kontinuitetsbrud, er reduceret til 1.800 slagtesvin. Kommunen har herefter i forbindelse med revurderingen fastsat vilkår om, at det lovlige dyrehold er 1.800 slagtesvin på 529 stipladser, på baggrund af forudsætningerne i husdyrbrugets miljøgodkendelse fra 2007.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at Frederikshavn Kommunes nedskrivning af dyreholdet er sket som et led i kommunens tilsynsvirksomhed, idet kommunen med nedskrivningen har fastslået, hvad der efter kommunens opfattelse er det lovlige dyrehold på husdyrbruget.¹⁶

Det fremgår af husdyrbruglovens § 76, stk. 1, og miljøbeskyttelseslovens § 91, stk. 1, at kommunalbestyrelsens afgørelser og beslutninger efter loven eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Afgørelser, der er truffet som et led i kommunens tilsyn, kan dog ikke påklages til nævnet, jf. husdyrbruglovens § 48, stk. 2, og miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 3. Miljø- og Fødevareklagenævnet har dermed ikke kompetence til at behandle klagepunktet. Klage over kommunens tilsyn kan i stedet indgives til Ankestyrelsen, der fører tilsyn med kommunerne efter reglerne i kommunestyrelsesloven.¹⁷

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales de indbetalte klagegebyrer, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Frederikshavn Kommunes afgørelse af 11. oktober 2017 om revurdering af miljøgodkendelse til et svinbrug på [A1], 9900 Frederikshavn, med følgende ændring:

Vilkår C ændres til:

”Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lager skal senest ved udgangen af 2021 være reduceret til 1.074 kg N/år, og senest ved udgangen af 2027 være reduceret til 398 kg N/år. Redegørelse og dokumentation for, at kravet til maksimal ammoniakemission overholdes, skal indsendes til tilsynsmyndigheden ved udgangen af henholdsvis 2021 og 2027.”

¹⁶ Se tilsvarende nævnets afgørelser i NMK-10-01274, NMK-134-00035 og NMK-134-00096, samt sagsnr. 19/02857, 19/02977 og 19/09380.

¹⁷ Lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 om kommunernes styrelse.